

Київський національний університет театру, кіно і телебачення
імені І. К. Карпенка-Карого
Інститут екранних мистецтв
Кафедра організації театральної справи імені І. Д. Безгіна

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з наукової роботи

Ірина ЯН
Ірина ЯН

«18» *вересня* 2024

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕНЕДЖМЕНТ В СЦЕНІЧНОМУ МИСТЕЦТВІ: ІСТОРІЯ, ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)

спеціальність 026 Сценічне мистецтво

освітньо-творча програма Сценічне мистецтво
(назва освітньої програми)

Розробник: ЛЯГУЩЕНКО Андрій Геннадійович, кандидат мистецтвознавства, заслужений діяч мистецтв України, доцент, професор кафедри організації театральної справи імені І. Д. Безгіна

Викладач: ЛЯГУЩЕНКО Андрій Геннадійович, кандидат мистецтвознавства, заслужений діяч мистецтв України, доцент, професор кафедри організації театральної справи імені І. Д. Безгіна

РПНД розглянуто і затверджено на засіданні кафедри організації театральної справи імені І. Д. Безгіна
Протокол № 16 від 18.09.2024

Завідувач кафедри Олексій БЕЗГІН

РПНД погоджено з гарантом освітньо-наукової програми

Професор Майя Ржевська

18.09.2024

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р.

Завідувач кафедри _____, протокол №__ від «__» 20__

На 20__/20__ н.р.

Завідувач кафедри _____, протокол №__ від «__» 20__

На 20__/20__ н.р.

Завідувач кафедри _____, протокол №__ від «__» 20__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма навчання	
	денна	заочна
Характеристика навчальної дисципліни	<i>Обов'язкова</i>	
Курс	1	1
Семестр	2	2
Кількість кредитів -	3	3
Загальний обсяг годин -	90	90
Розподіл годин за видами аудиторних занять та самостійної роботи	Лекційні	
	20	6
	Семінарські	
	Практичні	
	10	4
	Індивідуальні	
	Лабораторні	
	Самостійна робота	
	60	80
	Вид підсумкового контролю	Екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування у аспірантів здатностей:

- до розв'язання комплексних (теоретичних та практичних) проблем у сфері сценічного мистецтва, що передбачає проведення досліджень на основі глибокого осмислення наявного та продукування нового наукового знання, а також запровадження наукових досягнень до професійної практики, в тому числі викладацької діяльності (ІК);
 - до доцільного використання інформаційних і комунікаційних технологій;
 - генерувати нові ідеї (креативність);
 - володіти науковим стилем викладу матеріалу;
 - до розуміння та комплексного оцінювання фундаментальних засад культурно-мистецьких процесів;
 - до доцільного застосування новітніх театрознавчих концепцій, а також до пояснення сучасних культурних явищ і процесів;
 - до застосування широкого кола методів теоретичного та емпіричного аналізу мистецьких явищ і процесів, а також історії та сучасного стану сценічного мистецтва;
 - розробляти і реалізовувати просвітницькі проекти задля популяризації українського й світового сценічного мистецтва, в тому числі і з використанням можливостей засобів масової інформації та Інтернету;

- брати участь у громадських дискусіях, пов'язаних з питаннями історії сценічного мистецтва, його актуального стану та тенденцій його розвитку.

Основні завдання навчальної дисципліни (подаються у вигляді системи знань, умінь та отриманого досвіду із зазначенням певного рівня їх сформованості, що дозволяє визначити необхідний рівень оволодіння навчальним матеріалом та розробити засоби діагностики навчальних досягнень аспірантів)

Згідно з вимогами аспіранти після засвоєння навчальної дисципліни мають продемонструвати такі результати навчання:

знання:

- історії й теорії сценічного мистецтва як галузі науки, за якою здійснюються власні дослідження; усвідомлювати місце результатів власного наукового дослідження в існуючому науковому дискурсі;

- філософських аспектів пізнання закономірностей наукової і художньої творчості; основних тенденцій розвитку історії мистецтва, наукову мистецтвознавчу термінологію в сфері сценічного мистецтва і вміти її доречно й коректно використовувати;

- основних правових, економічних норм міжнародного права в області культурного менеджменту; принципів релігійної толерантності; умов формування особистості, її свободи, відповідальності за збереження культурних цінностей, моральних обов'язків людини.

уміння:

- вирішувати організаційні проблеми у сценічному мистецтві, приймати обгрунтовані рішення для їх розв'язання;

- оцінювати досягнення художньої культури в історичному контексті, здійснювати аргументований критичний аналіз творів сценічного мистецтва, орієнтуватися у напрямках та концепціях сучасного художнього життя, у розвитку сценічного мистецтва, осмислювати тенденції сучасних культурно-мистецьких процесів.

досвід:

- вирішення організаційних проблем у сценічному мистецтві, прийняття обгрунтованих рішень для їх розв'язання;

- оцінювання досягнень художньої культури в історичному контексті, здійснення аргументованого критичного аналізу творів сценічного мистецтва, орієнтації у напрямках та концепціях сучасного художнього життя, у розвитку сценічного мистецтва, осмислення тенденцій сучасних культурно-мистецьких процесів.

Очікувані програмні результати навчання (ПРН) за дисципліною:

ПРН 7. Знати історію й теорію сценічного мистецтва як галузь науки, за якою здійснюються власні дослідження; усвідомлювати місце результатів власного наукового дослідження в існуючому науковому дискурсі.

ПРН 8. Вміти вирішувати організаційні проблеми в сценічному мистецтві, приймати обґрунтовані рішення для їх розв'язання.

ПРН 9. Знати філософські аспекти пізнання закономірностей наукової і художньої творчості; основні тенденції розвитку історії мистецтва, наукову мистецтвознавчу термінологію в сфері сценічного мистецтва і вміти її доречно й коректно використовувати.

ПРН 10. Вміти оцінювати досягнення художньої культури в історичному контексті, здійснювати аргументований критичний аналіз творів сценічного мистецтва, орієнтуватися у напрямках та концепціях сучасного художнього життя, у розвитку сценічного мистецтва, осмислювати тенденції сучасних культурно мистецьких процесів.

ПРН 13. Знати основні правові, економічні норми міжнародного права в області культурного менеджменту та захисту інтелектуальної власності; принципи релігійної толерантності; умови формування особистості, її свободи, відповідальності за збереження культурних цінностей, моральних обов'язків людини.

3. Програма навчальної дисципліни

1. Менеджмент сценічного мистецтва у загальному контексті наукового управління. Суб'єкт та об'єкт управління.
2. Особливості менеджменту у сценічному мистецтві. Театр як суб'єкт колективної художньої творчості і об'єкт управління. Протиріччя в системі адміністративного і художнього керівництва.
3. Розмаїття й еволюція організаційно-правових форм європейського сценічного мистецтва та їх менеджмент.
4. Проблеми менеджменту недержавного й державного театру XVI – початку XX ст.
5. Особливості менеджменту сценічного мистецтва США та виникнення професії продюсера. Функції театрального продюсера.
6. Менеджмент українського театру від витоків до 1917 р.
7. Видатні театральні менеджери України XX ст.
8. Парадокси менеджменту сценічного мистецтва радянської епохи.
9. Тенденції менеджменту світового сценічного мистецтва XX ст.
10. Актуальні проблеми теорії й практики менеджменту сценічного мистецтва в Україні на сучасному етапі. Стратегічні перспективи та проектна дійсність. Шляхи забезпечення ефективного менеджменту виконавського мистецтва.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Менеджмент сценічного мистецтва у загальному контексті наукового управління. Суб'єкт та об'єкт управління.							9	2	1			6
Тема 2. Особливості менеджменту у сценічному мистецтві. Театр як суб'єкт колективної художньої творчості і об'єкт управління. Протиріччя в системі адміністративного і художнього керівництва.							9	2	1			6
Тема 3. Розмаїття й еволюція організаційно-правових форм європейського сценічного мистецтва від витоків до початку XX ст. та їх менеджмент.							9	2	1			6
Тема 4. Проблеми менеджменту недержавного й державного театру XVI – початку XX ст.							9	2	1			6

Тема 5. Особливості менеджменту сценічного мистецтва США та виникнення професії продюсера. Функції театрального продюсера							9	2	1			6
Тема 6. Менеджмент українського театру від витоків до 1917 р.							9	2	1			6
Тема 7. Видатні театральні менеджери України ХХ ст.							9	2	1			6
Тема 8. Парадокси менеджменту сценічного мистецтва радянської епохи							9	2	1			6
Тема 9. Тенденції менеджменту світового сценічного мистецтва ХХ ст.							9	2	1			6
Тема 10. Актуальні проблеми теорії й практики менеджменту сценічного мистецтва в Україні на сучасному етапі. Стратегічні перспективи та проектна дійсність. Шляхи забезпечення ефективного менеджменту виконавського мистецтва.							9	2	1			6
Усього годин							90	20	10			60

5. Практичні (семінарські) заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Менеджмент сценічного мистецтва у загальному контексті наукового управління. Суб'єкт та об'єкт управління.	1
2	Тема 2. Особливості менеджменту у сценічному мистецтві. Театр як суб'єкт колективної художньої творчості і об'єкт управління. Протиріччя в системі адміністративного і художнього керівництва.	1
3	Тема 3. Розмаїття й еволюція організаційно-правових форм європейського сценічного мистецтва та їх менеджмент.	1
4	Тема 4. Проблеми менеджменту недержавного й державного театру XVI – початку XX ст.	1
5	Тема 5. Особливості менеджменту сценічного мистецтва США та виникнення професії продюсера. Функції театрального продюсера.	1
6	Тема 6. Менеджмент українського театру від витоків до 1917 р.	1
7	Тема 7. Видатні театральні менеджери України XX ст.	1
8	Тема 8. Парадокси менеджменту сценічного мистецтва радянської епохи.	1
9	Тема 9. Тенденції менеджменту світового сценічного мистецтва XX ст.	1
10	Тема 10. Актуальні проблеми теорії й практики менеджменту сценічного мистецтва в Україні на сучасному етапі. Стратегічні перспективи та проектна дійсність. Шляхи забезпечення ефективного менеджменту виконавського мистецтва.	1
	Разом	10

6. Лабораторні заняття

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом.

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (стаціонар)	Кількість годин (заочн.)
1	Тема 1. Менеджмент сценічного мистецтва у загальному контексті наукового управління. Суб'єкт та об'єкт управління.		6
2	Тема 2. Особливості менеджменту у сценічному мистецтві. Театр як суб'єкт колективної художньої творчості і об'єкт управління. Протиріччя в системі адміністративного і художнього керівництва.		6
3	Тема 3. Розмаїття й еволюція організаційно-правових форм європейського сценічного мистецтва та їх менеджмент.		6
4	Тема 4. Проблеми менеджменту недержавного й державного театру XVI – початку XX ст.		6
5	Тема 5. Особливості менеджменту сценічного мистецтва США та виникнення професії продюсера. Функції театрального продюсера.		6
6	Тема 6. Менеджмент українського театру від витоків до 1917 р.		6

7	Тема 7. Видатні театральні менеджери України ХХ ст.		6
8	Тема 8. Парадокси менеджменту сценічного мистецтва радянської епохи.		6
9	Тема 9. Тенденції менеджменту світового сценічного мистецтва ХХ ст.		6
10	Тема 10. Актуальні проблеми теорії й практики менеджменту сценічного мистецтва в Україні на сучасному етапі. Стратегічні перспективи та проектна дійсність. Шляхи забезпечення ефективного менеджменту виконавського мистецтва.		6
	Разом		60

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання не передбачені навчальним планом.

9. Методи навчання

Розповідь, лекція-інформація, проблемна лекція, бесіда, семінар, самостійна робота.

10. Методи контролю

Результати навчальної діяльності аспірантів оцінюються за 100-бальною шкалою.

Поточне оцінювання роботи аспірантів впродовж семестру проводиться за допомогою: усного опитування (фронтальне та індивідуальне), заслуховування доповідей.

Підсумковий контроль – екзамен.

11. Розподіл балів, які отримують студенти (Усього – 100 балів)

Поточний контроль та самостійна робота											Е	Сума
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10		Е	Сума
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	А	відмінно	

82-89	B	добре	зараховано
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11.Методичне забезпечення

1. Лягущенко А.Г. Менеджмент у сценічному мистецтві: історія, теорія, практика / А. Г. Лягущенко. Київ: КНУТКТ, 2022.

12.Рекомендована література

Базова:

1. Безгін І.Д. Мистецтво і ринок / Ігор Безгін. – Київ: ВВП «Компас», 2005 544 с.
2. Гагоорт Г. Менеджмент мистецтва. Підприємницький стиль / пер. з англ. Б. Шумиловича. Львів: Літопис, 2008. 360 с.
3. Ленглі С. Театральний менеджмент і продюсерство : Американський досвід / Стівен Ленглі. – Київ: ВВП «Компас», 2000. 639 с.
4. Лягущенко А. Український театр. Видатні діячі та менеджмент: Монографія / Андрій Лягущенко . – Київ: Мистецтво, 2021. 495 с.: іл.

Допоміжна:

1. Безгін О. Організаційно-економічні питання театральної справи (французький досвід) / Олексій Безгін // Актуальні проблеми організації театральної справи. – Київ: КДІТМ, 1994. С.68–78
2. Громадський Р. Розмаїття та доступність шведського театру початку ХХІ століття / Р. Громадський // Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого. Вип. 1. Київ: ВПП «Компас», 2007. С.75–82
3. Громадський Р. Управління театральною справою у Фінляндії / Р. Громадський // Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого. 2008. Вип. 2–3. Київ: ВД «ЕКМО», 2008. С. 91–107.
5. Кольбер Ф. Маркетинг у сфері культури та мистецтв / [Ф. Кольбер, Ж. Нантель, С.Білодо, Дж. Д. Річ]. Львів: Кальварія, 2004. 240 с.
7. Конвенція про охорону та заохочення розмаїття форм культурного самовираження від 20.10.2005 / ЮНЕСКО // Офіційний вісник України. 30.07.2010. № 55.

8. Рейсс А. Г. Кеш ін! Як залучати кошти для мистецтва та просувати його в суспільстві / Переклад з англійської за редакцією І.Д.Безгіна / Алвін Г.Рейс. – Київ: Експрес-Поліграф, 2010. 292 с.

14. Інформаційні ресурси

Офіційні Інтернет сторінки органів влади, фондів інших країн, що опікуються питаннями організації театральної справи, сторінки театрів, фестивалів, закладів театральної освіти і наукових установ, творчих і професійних об'єднань діячів театру, спеціалізованих видань і т.п., зокрема:

1. Art Council England [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.artscouncil.org.uk/
2. Compendium: Cultural policies and trends in Europe [Електронний ресурс]. – Режим доступу: culturalpolicies.net
3. Deutsche Bühnenverein [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.buehnenverein.de>
4. Finnish Theatre Information Centre [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.teatterikesy.org/
5. Ministère de la culture et de la communication [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.culturecommunication.gouv.fr>
6. National Endowment for the Arts [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.arts.gov/>